

0. GYAKORLAT - Szükséges ismeretek rövid áttekintése

1. Ábrázoljuk az alábbi hozzárendeléssel megadott (minden esetben f -fel jelölt) függvényeket; vizsgáljuk meg, hogy hol (milyen intervallumokon) növekedőek vagy csökkenőek!

(a) $f(x) = x^2 - 1$ (b) $f(x) = |x| + 2$ (c) $f(x) = |x - 2|$ (d) $f(x) = \cos 2x$

(e) $f(x) = \frac{1}{1-x}$ (f) $f(x) = \log_2 2x$ (g) $f(x) = \frac{1}{1+x}$ (h) $f(x) = \operatorname{tg} x$

(i) $f(x) = \sqrt{1+x}$ (j) $f(x) = \log_2 x^2$ (k) $f(x) = x(1-x)$ (l) $f(x) = |x^2 - 2|$

(m) $f(x) = \sin x \cos x$ (n) $f(x) = \frac{1}{1+x^2}$ (o) $f(x) = \sin \frac{1}{x}$

2. Milyen x értékek esetén értelmesek az alábbi hozzárendeléssel adott függvények, azaz mi az értelmezési tartományuk?

(a) $f(x) = \frac{1}{x}$ (b) $f(x) = \sqrt{x+2}$ (c) $f(x) = \operatorname{tg} 4x$

(d) $f(x) = \log_2(x-7)$ (e) $f(x) = \sqrt{x^2+2}$ (f) $f(x) = \frac{x+2}{x^2-3x+2}$

(g) $f(x) = \sqrt{x^2-x-20}$ (h) $f(x) = \frac{1+\sin x}{1+\cos x}$ (i) $f(x) = \sqrt{1+\operatorname{tg} x} - \sqrt{1-x}$

(j) $f(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$ (k) $f(x) = \sqrt{1+x} - \sqrt{1-x}$ (l) $f(x) = \log_2\left(\frac{1+x}{1-x^2}\right)$

3. Határozzuk meg a koordinátasík azon (x, y) pontjainak halmazát, amelyekre

(a) $x = y$ (b) $x^2 = -y$ (c) $x = y + 1$ (d) $\sqrt{x} = y$

(e) $|x| = y$ (f) $|y| = x$ (g) $|x| = |y|$ (h) $x + 1 \leq y$

(i) $x \leq y \leq x - 1$ (j) $x^2 + y^2 = 4$ (k) $x^2 + y^2 \leq 1$ (l) $|x + y| \leq 3$.

4. Oldjuk meg az alábbi egyenleteket a valós számok halmazán (a pozitív valós számot jelöl)!

(a) $x^2 = 4$ (b) $\cos 2x = 0$ (c) $a^x = 0$ (d) $a^x = 1$ (e) $\frac{x(x-1)}{\sin x} = 0$

(f) $\log_a x = 0$ (g) $a^x = \frac{1}{a}$ (h) $\log_2 x = 4$ (i) $a^x = \frac{1}{a}$ (j) $x^2 = -2^x$

(k) $\log_2 \log_2 x = 4$ (l) $\log_a x = -2$ (m) $x^3 = x$ (n) $\sin x = \cos x$ (o) $a^x = 5$

(p) $\frac{1}{1+\frac{1}{x}} = x$ (q) $a^x = -1$

5. Fogalmazzuk meg az alábbi állítások tagadását (ha tudjuk, akár többféleképpen)! Próbáljuk minél egyszerűbben!

(a) Az m egész szám páros.

(b) A k valós szám pozitív.

(c) A p valós szám irracionális.

(d) Az f függvény minden valós x esetén értelmes.

(e) Az (a_n) sorozat monoton növekvő.

(f) Minden háromszög derékszögű.

(g) Minden gép elromlik egyszer.

(h) Minden virág sárga.

(i) Minden autó legalább 1 tonna.

(j) Minden héten van olyan nap, amikor nem nézek TV-t.

(k) Minden szakasznak (intervallumnak) van két különböző pontja.

- (l) Bármely két különböző racionális szám közt van irracionális.
- (m) Minden országban van olyan település, amelyiknek minden utcájában minden ház földszintes.
- (n) Ha az alma piros, akkor érett.
- (o) Ha egy egész szám osztható 7-tel, akkor osztható 14-gyel is.
- (p) Ha egy függvény monoton növekedő, akkor az nem egy másodfokú polinomfüggvény.

6. Indirekt bizonyítással igazoljuk az alábbi állításokat!

- (a) A valós számok között nincs legnagyobb.
- (b) Nincs olyan természetes szám, amely minden természetes számnak többszöröse.
- (c) Minden szigorúan monoton növekvő függvény különböző pontokban különböző értékeket vesz fel.
- (d) Nincs olyan pozitív szám, amelyik kisebb minden természetes szám reciprokánál.
- (e) $\sqrt{2}$ irracionális.
- (f) Ha egy m egész számra \sqrt{m} nem egész, akkor \sqrt{m} irracionális.

7. Teljes indukcióval igazoljuk az alábbi állításokat és azonosságokat!

- (a) Véges sok valós szám közt van maximális.
- (b) $1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{2^n} = 2 - \frac{1}{2^n}$
- (b) $\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{n \cdot (n+1)} = \frac{n}{n+1}$
- (c) $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$
- (d) $1^3 + 2^3 + 3^3 + \dots + n^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4}$
- (e) $(n-1) \cdot 0.9 \geq \frac{1}{10} - \frac{1}{10^n}$
- (f) $\frac{1}{\sqrt{1}} + \frac{1}{\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} \geq \sqrt{n}$
- (g) $1 \cdot 2 \cdot 3 + 2 \cdot 3 \cdot 4 + \dots + n(n+1)(n+2) = \frac{n(n+1)(n+2)(n+3)}{4}$
- (h) $1 \cdot 1! + 2 \cdot 2! + \dots + n \cdot n! = (n+1)! - 1$
- (i) $(a+b)^n = \sum_{i=0}^n \binom{n}{i} a^{n-i} b^i$